

Phân Định

KHI SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN MÀN CHIẾU, TI-VI... TRONG PHỤNG VỤ TRƯỜNG HỢP MÀN CHIẾU TRONG PHỤNG VỤ

Ủy Ban Thánh Nhạc *sưu tầm*

Phụng vụ là hành động thánh thiêng của toàn thể Hội Thánh, nơi Thiên Chúa đến gặp gỡ con người, và con người được mời gọi tham dự vào chính đời sống của Thiên Chúa qua Chúa Giê-su Ki-tô, đặc biệt trong Bí tích Thánh Thể.

Sự tham dự ấy không phải là thụ động, mà phải là tham dự tích cực, ý thức và trọn vẹn (x. *Sách Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, Số 1141–1142).

Trong thời đại hiện nay, việc sử dụng các phương tiện truyền thông như máy chiếu để trình chiếu lời ca, đáp ca, lời kinh đã trở nên phổ biến trong nhiều nhà thờ. Tuy nhiên, để việc sử dụng này phù hợp với tinh thần phụng vụ, cần có những nguyên tắc mục vụ và thần học rõ ràng.

1. Mục đích chính: Hỗ trợ cộng đoàn tham dự tích cực

Máy chiếu, khi được dùng đúng cách, có thể hỗ trợ cộng đoàn tham dự phụng vụ cách chủ động: biết hát, biết đáp, biết kết hợp lời ca và tâm hồn trong hành vi thờ phượng.

Đây là điều mà Hiến chế Phụng Vụ khuyến khích: “Các tín hữu phải được dẫn đưa đến

việc tham dự phụng vụ cách trọn vẹn, ý thức và tích cực” (PV 14).

Do đó, máy chiếu không phải là “mục tiêu” của phụng vụ, mà chỉ là phương tiện hỗ trợ, giúp cộng đoàn không cần cầm theo sách hát, không bị bối rối khi không nhớ lời, và vì vậy có thể hướng lòng về trung tâm phụng vụ.

2. Cảnh giác với sự lạm dụng: Tránh đánh mất trung tâm là bàn thờ và Thánh Thể

Nếu máy chiếu được đặt sai vị trí - ví dụ ngay trung tâm cung thánh, hoặc dùng hình ảnh màu mè, động, gây chú ý - thì vô tình sẽ thu hút ánh mắt và tâm trí cộng đoàn xa rời bàn thờ và Thánh Thể.

Đức Bê-nê-đíc-tô XVI cảnh báo về nguy cơ đưa yếu tố trình diễn hoặc thông tin thị giác vào phụng vụ một cách quá mức, làm mất đi chiều sâu chiêm niệm và tôn kính cần có trong phụng vụ (x. *Tinh thần Phụng Vụ*, Benedicto XVI, 2000).

Vì thế, nên:

Đặt máy chiếu ở vị trí phụ, tránh trung tâm hướng mắt, không che khuất bàn thờ, tòa giảng...

Dùng chữ dễ đọc, nền đơn giản, không hình động, để người đọc không bị phân tâm.

Tắt hoặc ẩn máy chiếu khi không sử dụng, để cộng đoàn hướng mắt về bàn thờ.

Không chiếu hình ảnh nào trong lúc phụng vụ đang diễn tiến, dù là Ảnh Chúa, các Thánh, hay linh mục trong ngày tạ ơn.

3. Hướng dẫn mục vụ và vai trò giáo dục cộng đoàn

Việc sử dụng máy chiếu nên đi kèm với hướng dẫn mục vụ rõ ràng: tại sao dùng, dùng thế nào, và dùng để làm gì.

Cộng đoàn cần được dạy biết rằng:

Máy chiếu không thay thế sự tham dự nội tâm, mà chỉ hỗ trợ.

Tôn kính, thinh lặng và chiêm niệm vẫn là thái độ căn bản trong phụng vụ - đặc biệt trong phần truyền phép và hiệp lễ, hoặc khi chầu Thánh Thể công khai.

Nếu vì máy chiếu mà người ta nhìn màn hình nhiều hơn bàn thờ, thì chắc chắn có điều gì đó sai trong cách dùng.

4. Gợi ý mục vụ phụng vụ cụ thể

Trong phần đáp ca, có thể trình chiếu phần điệp ca để cộng đoàn hát đáp. Người công bố phải thực hiện nghiêm trang.

Trong phần hiệp lễ, sau khi chiếu Ca Hiệp Lễ, nên tắt máy chiếu, để không gian thinh lặng sau đó.



Không trình chiếu hình ảnh phụ họa (hoạt cảnh, minh họa động...) trong Thánh lễ thường xuyên vì dễ làm mất chiều sâu thiêng liêng.

Tóm lại

Phụng vụ là hành vi thánh thiêng, nơi Thiên Chúa ban ơn cứu độ, còn chúng ta được mời gọi hiệp thông, tôn thờ và đón nhận Người.

Các phương tiện kỹ thuật như máy chiếu chỉ là dụng cụ mục vụ, và phải luôn phục vụ cho việc tham dự sâu xa, thiêng liêng.

Hãy biết sử dụng chúng cách khôn ngoan, vừa giúp cộng đoàn hát và cầu nguyện chung, vừa gìn giữ sự tôn kính và tập trung vào bàn thờ và Mình Máu Thánh Chúa. ■

(Mời quý vị theo dõi thêm Website chính thức của UB Thánh Nhạc: <https://thanhnhactgphanoi.org/>)